

FELADATBANK AZ 1- 4. ÉVFOLYAM SZÁMÁRA ROMANI (LOVÁRI) NYELVEN A KHERE - ANDO KHER / OTTHON - A HÁZBAN CÍMŰ TÉMAKÖRHOZ.

I. Olvasott szöveg értése

1. Feladat

A bemutatkozó lakhatáshoz kapcsolódó párbeszéd kérdéseihez keresd meg a válaszokat!

Példa: So si tyiro anav?

- 1) Kaj beshes?
- 2) Kasa beshes khetane?
- 3) Ande sosko kher beshes?
- 4) Soski si tyiri soba?
- 5) Kames khote te trajos?

A)

Muro anav Lakatos Amíra si.

B)

Mura familijasa beshav khetane.

C)

Me ande jekh cino gav beshav.

D)

Muri soba bari thaj khameski si.

E)

Me ande jekh familijako kher beshav.

F)

Me bares kamav ande kado kher te trajuvav.

A helyes válasz betűjelét írd be a táblázatba!

Példa	1)	2)	3)	4)	5)
A					

2. Feladat

A következő képek különböző lakhatási lehetőségeket ábrázolnak. Keresd meg a szöveghez tartozó képeket! Melyik leírás melyik lakhatást mutatja be?

A)

B)

C)

D)

E)

F)

Példa	Le rom dulmut vurdonenca phirenas e lyuma. Lengo trajo o lingaripe sas, ando vurdon trajonas, nasle kher.
--------------	--

1)	Aba vi ando Ungriko them ando kher beshen le rom. Mashkar lende but zhene ande familijako kher trajon. Butivar vi avlin, vi bar si pasha o familijako kher.
----	---

2)	Le rom andej Transilvanija bare dyiz vazden. Kamen te sikaven le gazhenge, hoj le mursh shukares zhanen butyi te keren. Kadalesa kamen penge pinzharipe te keren, hoj te akharende butyi te keren. Von la familijasa pasha baro, shukar kher trajon ande cino kher.
----	---

3)	Vi le vlashikane, de majfeder le beasha beshenas dulmut andel cerhi. Von pasha vesh cirde opre pengi cerha. Anda vesh trajonas, ke balaja, kosneci, roj kerde anda kasht, thaj kadal bikinde vaj parude pe xamasko, pe gada.
----	--

4)	O moderno trajo andas andel romengo trajo o etazhesko kher. But romane manusha beshen ande etazhesko kher. O trajo zurales lasho si kathe, ke andre si o paji, thaj sagda tato si.
----	--

5)	Kolyibi shaj rakhas po romano telepo. Vi adyes si kasave ando segregatumo, pe bibaxt but romane manusha thaj vi shavora beshen andel kolyibi.
----	---

A helyes válasz betűjelét írd be a táblázatba!

Példa	1)	2)	3)	4)	5)
A					

3. Feladat

Olvasd el a házról szóló szöveget! A szövegből hiányoznak szavak, a táblázatból válaszd ki, hogy melyik helyes!

Amaro kher

Amaro **Példa** _____ jekh familijako kher si, ande jekh cino gav. Me mura familijasa beshav khetane, mure dadesa, mura dasa thaj mure phralesa. Me desh bershengo sim, muro phral deshuduj bershengo si. Muro 1) _____ thaj dej ando foro phiren butyi te keren. Me thaj muro phral ande gaveski teluni 2) _____ sityuvas. Ande amaro kher si angluni soba, dyeseski soba, trin sobi, jekh kinda, jekh najipeski soba, avlina thaj vi jekh shukar bar. Ande angluni soba inkras amare zubuna thaj papuchi. Ande dyeseski soba po zido kipura thaj zeleni luludya si, kathe si jekh 3) _____ mesalya, thaj but fotelura, thaj vi e televizija kathe rakhas. Muri soba shukar si, sima pato, cini mesalya, skamin, shifonyi thaj vi kompjuteri. Andej kinda but khereske mashini zhutisaren mura dake ande khereski butyi. Amari familija sagda andej kinda khetane xal o xamasko. Bari si vi e najipeski soba. Amari budara rigate si. Andej avlina si le zhukelesko kher, ke siame jekh zhukel. Lesko 4) _____ Morzhi si, bares kamas lesa te khelas amen. Andej avlina axtom luludya luludyaren. Andej bar but zelenimata thaj but fruktonge kasht siame. Muri 5) _____ zurales kamel khate te beshel.

	A	B	C
Példa	kher	vurdon	tradino
1)	mami	dej	dad
2)	fabrika	gav	shkola
3)	terno	bari	cine
4)	vast	bersh	anav
5)	familija	manush	nyamo

A helyes válasz betűjelét írd be a táblázatba!

Példa	1)	2)	3)	4)	5)
A					

Romani (lovári) nyelv

I.

Megoldókulcs

Olvasott szöveg értése:

1. Feladat

Példa	1)	2)	3)	4)	5)
A	C	B	E	D	F

2. Feladat

Példa	1)	2)	3)	4)	5)
A	F	D	C	E	B

3. Feladat

Példa	1)	2)	3)	4)	5)
A	B	C	B	C	A

Források

Szövegek forrásai:

1. feladat: *Lakatos Szilvia kézírata, 2025.*
2. feladat: *Lakatos Szilvia kézírata, 2025.*
3. feladat: *Lakatos Szilvia kézírata, 2025.*

Illusztrációk forrásai:

1. kép: https://www.freepik.com/premium-vector/gypsy-family-sitting-wagon-flat-vector-illustration-house-wheels-caravan-isolated-white-background-mother-braids-daughter-hair-nomadic-people-colorful-cartoon-characters_16246906.htm, Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.17.
2. kép: <https://ancient.titan.artstation.com/projects/5XaK6g>, Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.17.
3. kép: <https://www.dreamstime.com/cartoon-adventure-tent-outdoor-setting-explore-great-outdoors-cartoon-style-illustration-scout-tent-image352248986>, Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.17.
4. kép: https://www.reddit.com/r/AccidentalWesAnderson/comments/e46601/one_of_the_various_gypsy_houses_in_huedin_romania/, Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.17.
5. kép: https://tr.123rf.com/photo_112037985_vector-illustration-with-flat-cartoon-line-house-city-town-design-urban-landscape-background.html, Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.17.
6. kép: <https://www.freepik.com/free-photos-vectors/house-illustration-png>, Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.17.

II. Feladatbank olvasott szöveg értése a 9 - 12. évfolyam számára romani (lovári) nyelven a Khere - ando kher / Otthon - a házban című témakörhöz.

1. Feladat

**Ginav e hertija thaj de vorba pa kodo, hoj savo mondato pe soste del vorba!
Jekh (0) aba kerdam!**

Savo beshpesko than si?

A

Amare dada vurdonenca phirnas. Ande purani vrama le rom andel cerhi trajonas. Anglal marenas andej phuv belya opral shonas beranda. Pal riga marenas ande phuv kile te phanden e cerha kilodoranca. Kaj la cerhako muj umblavenas uluv. Kana vazdelaspe e bajval, le cerhi tordyonas muj moste. Le romnya ulavenas mashkar pende sa, so rodine drabarimasa, thaj le rom ulavenas mashkar pende le love, save lenas palal grast. Denas love vi le phure manushen thaj vi le nasvale manushen, kon chi krenas butyi. Le roma inkrenas o krechuno, nevo bersh, patradyi thaj rusaja. Po krechuno thaj po nevo bersh phirenas andel cerhi, thaj dyilabenas dyila

B

Muro romano papo thaj muri romani mami ande cino familijako kher beshen ande jekh shukar gav. Vi muri mami thaj vi muro papo khere si, aba chi keren butyi, ke phure si. Korkores beshen ando kher. Sile jekh zhukel thaj jekh muca, thaj vi but khereske pedura. O familijako kher pe gavesko agor si. Muro papo majna sogodi fruktura thaj zelenimata bararel andej bar, so pala o kher si. Zurales kamav o frisshno ajero, e pacha, e natura thaj sakofale guglimata, so muri mami kerel. Chaches pachaslo-j o gavesko trajo, cerra manusha beshen khote thaj numa unyi vurdonas phiren po drom. Vi me ande kado axtom gav kamos te trajuvav ande intrego bersh.

C

Sima aba rom thaj trin shavora, duj sheja thaj jekh shavo. O shavo desh bershengo-j, le sheja aba bare sheja si, von sityon andej mashkarutni shkola. Ame ande jekh baro foro beshas, ando Pecho. Ande forosko mashkar, ande jekh etazhesko kher, po dujto etazhi. Siame trin bare sobi, jekh cini kinda, thaj najipeski soba. Ande etazhesko kher naj lifto, kade sagda phujatar phiras po dujto etazhi. Ande etazhesko kher na sa pinzharen jekhavres, kon khote beshen. Me numa mura koverka pinzharav, de lasa sako dyes vorbisarav. Me chi kamav ande etazhesko kher te beshav, de najame inke dosta love, hoj te kinas pe kaver than beshimasko than.

0

Amare dada vurdonenca phirnas. Ande purani vrama le rom andel cerhi trajonas.

1)

Ande forosko mashkar, ande jekh etazhesko kher, po dujto etazhi. Siame trin bare sobi, jekh cini kinda, thaj najipeski soba.

2)	Muro romano papo thaj muri romani mami ande cino familijako kher beshen ande jekh shukar gav.
3)	Kaj la cerhako muj umblavenas uluv. Kana vazdelaspe e bajval, le cerhi tordyonas muj moste.
4)	Chaches pachaslo-j o gavesko trajo, cerra manusha beshen khote thaj numa unyi vurdona phiren po drom.
5)	Me chi kamav ande etazhesko kher te beshav, de najame inke dosta love, hoj te kinas pe kaver than beshimasko than.
6)	Ande etazhesko kher naj lifto, kade sagda phujatar phiras po dujto etazhi. Ande etazhesko kher na sa pinzharen jekhavres, kon khote beshen

Iskirisar andre, hoj A vaj B vaj C si o lasho!

0	1)	2)	3)	4)	5)	6)
A						

2. Feladat

Ginav e hertija, thaj iskirisar andre, hoj chacho si vaj naj chacho kodo mondato, so ginadan! Jekh (X) aba kerdam!

O Lakatos Menyhért

O tranda thaj oxto bershengo inzheneri, o Lakatos Menyhért ande 1964-to bersh jekh cino kher kamlas te vazdel peska familijake, de ande kodi vrama atunchi phares shaj kinde cigla. Ande leski godyi avilas, hoj lesko papo thaj leski mami vajka kerde thaj anda kodo trajile. Pa telepo unyi romenca kezdisardas butyi te kerel ande jekh kasavo kher, savo aba chi hasnisarde.

Anglunes numa peske, majpalal vi pe bikinipe kerde cigli anda vajka. Pala jekh bersh aba shel thaj panzhardesh manusha kerde leske butyi, shukar potynipe sas len. „Kodo kamlem, hoj le butya numa romane manusha te keren, na anda kodo, hoj lengo zhanipe te barol, tena ke patyajlem, hoj o manush numa kodo patyivarel, so voj kerdas” - phendas. Pasha ciglaki fabrika, pala duj bersh, kasave khera vazde ande save aba vi najipeske sobi kerde, pala trin bersh aba vi ovoda thaj shkola vazde. Le nyamonca khetane 500 zhenen andas avri anda kolyibi pa romano telepo. Ando shtarto bersh le gazhe darajle, hoj jekh romano manush kapitalizmo kerel, thaj opre phende leske o uzhupe, le mashini ingerde, le manushen pale bishade. Kathar kadi vrama kaverfales zhutisardas le romen. O Lakatos Menyhért iskiritori kerdyilas, o legmajpinzhardo mashkar le rom.

X)	O Lakatos Menyhért 38 bershengo sas.	<u>chacho si (1)</u>	naj chacho (0)
1)	O Menyhért vi inzheneri sas.	chacho si (1)	naj chacho (0)
2)	Anglunes peska familijake kamlas kher te kerel.	chacho si (1)	naj chacho (0)
3)	Shel thaj shovvardesh manusha kerde leske butyi.	chacho si (1)	naj chacho (0)
4)	Pala trin bersh aba vi ovoda thaj shkola vazde.	chacho si (1)	naj chacho (0)
5)	500 zhenen andas avri anda kolyibi pa telepo.	chacho si (1)	naj chacho (0)
6)	Ando shtarto bersh le gazhe chi darajle.	chacho si (1)	naj chacho (0)
7)	O Lakatos Menyhért iskiritori kerdyilas.	chacho si (1)	naj chacho (0)

Iskirisar andre, hoj 1 vaj 0 si o lasho!

X	1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
1							

3. Feladat

Alosar avri mashkar le duj butya, A vaj B si o lasho! Jekh (0) aba kerdam!

O Vecsei Miklós

O Vecsei Miklós jekh pinzhardo socialpolitikushi si, le Ungrikona Maltako Kamipesko Servizosko sheruno si. But neve dyelura kerdas aba ande peski butyi, mashkar kadal si le tarnabodosko gav, la vespremako „Jadosko Tornyo” thaj vi o Jelenlet programo, sosa majlasho shaj kerdyol le chorre manushengo zhuvipe po romano telepo. La Maltako projekto, o Jelenlet programo zhikaj 2029 -to bersh inkrela thaj le chorre manushenge kamel te zhutisarel, kon andel 300 legmajchorre gava beshen. Ando programo akanak 238 gava si andre, ba inke 60 neve gava kamen andre te vazden ando programo - phendas o Vecsei Miklós. Le Opre vazdune gavengo programo ande 2019-to bersh rakhadyilas, datunchara majbut gava zhutisaren le butyara, le civilonge thaj khangerake organizaciji. Kado naj specialno romano programo, o chorripe udyankasavo-j sakoneske - phendas jokhar o Vecsei Miklós. Voj kodo gindisarel, hoj zhanen te muntusaren kadal gava, opre zhanen te vazden len, vi atunchi te kado but barvale manusha chi zhanen te patyan. Zhi akanak le zhutora zhangline te lasharen le legmajchorre khera ande soste apol shaj rakhas aramo, paji vaj gazo. Ba 12 procentura le kherenge chaches inke ando nasul krujalipe si. La organizacijako sheruno kodo gindisarel, hoj numa le shavora zhanen te zhutisaren pe kadi situacija, ke le 40-50 bershenge manusha lokhes parujen tele penge nasul lyakura. O Miklós kodo patyal, hoj khatar rakhadyipe zhikaj butyi keripe si te zhutisaren le manushen, kon ande kadal gava zhuven. Le organizacijake butyara ande but dyelura zhanen te zhutisaren, misalake andel nachile 5 bersha 2000 khera kerdine vaj nyevardine opre.

	A	B
0	O Vecsei pinzhardo socialpolitikushi si.	O Vecsei pinzhardo sociologushi si.
1)	O Kolompár but neve khera kerdas.	O Vecsei but neve dyelura kerdas.
2)	O Jelenlet programo zhikaj 2030 -to shon inkrela.	O Jelenlet programo zhikaj 2029 -to bersh inkrela.
3)	Ando programo akanak 238 gava si.	Ando programo akanak 60 forura si.
4)	O chorripe udyankasavo-j sakoneske.	O barvalip udyankasavo-j sakoneske.
5)	Ba 16 procentura le shkolange chaches inke ando lasho krujalipe si	Ba 12 procentura le kherenge chaches inke ando nasul krujalipe si
6)	Le 40-50 bershenge manusha lokhes parujen tele penge nasul lyakura.	Le 20-30 bershenge terne lokhes parujen tele penge nasul lyakura.
7)	Andel nachile 5 shona 2000 shkoli kerdine vaj nyevardine opre.	Andel nachile 5 bersha 2000 khera kerdine vaj nyevardine opre.

Iskirisar andre, hoj A vaj B si o lasho!

0	1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
A							

Romani (lovári) nyelv

II.

Megoldókulcs

Olvasott szöveg értése:

1. feladat

0	1)	2)	3)	4)	5)	6)
A	C	B	A	B	C	C

2. feladat

X	1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
1	1	1	0	1	1	0	1

3. feladat

0	1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
A	B	B	A	A	B	A	B

Források

Szövegek forrásai:

1.a. feladat: *Forrás: Choli Daróczi József-Zhanes romanés –Ande purani vrama- Hátrányos Helyzetű Fiatalok Étmód és Szabadidő Szövetsége*Budapest, 2002. – átdolgozta: Lakatos Szilvia ,2025. 11.10.

1.b. feladat: *Lakatos Szilvia kézírata, 2025.*

1.c. feladat: *Lakatos Szilvai kézírata, 2025.*

2. feladat: <https://www.facebook.com/nyary.krisztian>, részlet, romani nyelvre fordította: Lakatos Szilvia. Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.10.

3. feladat: <https://unicef.hu/ezt-tesszuk-itthon/gyermekjogi-koalicio/vecsei-miklos-tarsadalmi-felzarkozasert-felelos-miniszterelnoki-biztos>, https://hvg.hu/gazdasag/20241212_maltai-eu-Vecsei-legszegeyebb-telepules-lakas-ingatlan, részlet, romani nyelvre fordította, Turay Maryama. Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.12.

Illusztráció forrása:

1. kép: <https://www.facebook.com/nyary.krisztian>. Utolsó letöltés dátuma: 2025.11.10.